

Lefel 4 Paratoi i Arwain a Rheoli Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant

Mawrth 2023 Fersiwn 2.1

Pecyn asesu

Fersiwn a dyddiad	Manylion newid	Adran
Tachwedd 2021 (2.0)	Mae geiriad y dasg ar gyfer Tasgau C a G wedi'i ddiwygio	2 – Canllawiau i Ymgeiswyr
	Mae'r Meini Prawf Marcio ar gyfer Tasgau C a G wedi'u diwygio	Atodiad 1 – Meini Prawf Marcio
Mawrth 2023 (2.1)	Paratoi a chyflwyno tystiolaeth ar gyfer cyflwyniad allanol	Atodiad 3 - Ffurflen adborth
	Mân welliant geiriad	Atodiad 4 Datganiad

Cynnwys

	Lefel 4 Paratoi i Arwain a Rheoli Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant	1
Cynnwys		3
1	Trosolwg o'r asesu	4
2	Canllawiau i ymgeiswyr	5
3	Cyflwyniad i asesiad ar gyfer tiwtoriaid/aseswyr mewnol	14
4	Canllawiau aseswr allanol	21
Atodiad 2	Ffurflen crynodeb o'r asesiad	29
Atodiad 3	Ffurflen adborth	30
Atodiad 4	Datganiad	31

1 Trosolwg o'r asesu

Dull Asesu

Bydd cymhwyster Lefel 4 Paratoi i Arwain a Rheoli Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant yn cael ei asesu drwy'r asesiadau canlynol.

Adran 1 – bydd yr adran hon yn cwmpasu cyfres o dasgau sy'n ymdrin ag uned (405).

Bydd y tasgau hyn yn cael eu marcio'n allanol gan y corff dyfarnu.

Adran 2 – bydd yr adran hon yn cwmpasu cyfres o dasgau sy'n ymdrin ag uned (406).

Bydd y tasgau hyn yn cael eu marcio'n fewnol, a'r canlyniad yn cael ei gyflwyno i City & Guilds.

Adran 3 – bydd yr adran hon yn cwmpasu cyfres o dasgau sy'n ymdrin ag uned (407).

Bydd y tasgau hyn yn cael eu marcio'n fewnol, a'r canlyniad yn cael ei gyflwyno i City & Guilds.

2 Canllawiau i ymgeiswyr

Trosolwg

Ar gyfer asesu'r cymhwyster hwn, bydd gofyn i chi gwblhau'r gweithgareddau asesu canlynol,

Adran 1

Tasg A(i) – Dogfen wybodaeth

Tasg A(ii) – Tasg ysgrifenedig

Tasg B(i) – Gwerthusiad

Tasg B(ii) – Cynllun project

Bydd y tasgau yn Adran 1 yn cael eu hasesu'n allanol gan y corff dyfarnu.

Adran 2

Tasg C – Crynodeb o rolau a chyfrifoldebau

Tasg Ch – Deunyddiau sesiwn hyfforddi

Bydd y tasgau yn Adran 2 yn cael eu hasesu'n fewnol gan eich aseswr.

Adran 3

Tasg D – Ymateb ysgrifenedig

Tasg Dd – Asesiad llafar

Tasg E – Ymateb ysgrifenedig

Bydd y tasgau yn Adran 3 yn cael eu hasesu'n fewnol gan eich aseswr.

Sut mae'r tasgau'n cysylltu â'r hyn a ddysgwyd gennych

Mae'r tabl yn rhoi trosolwg o sut mae'r tasgau'n ymwneud â'r unedau dysgu o'ch rhaglen hyfforddi.

Sylwer, er bod y tasgau'n targedu'r hyn a ddysgwyd o unedau penodol; cewch eich annog i ystyried eich dysgu yn ei gyfanrwydd wrth i chi ymateb i'r tasgau unigol.

Uned 405 Arwain arfer plentyn-ganolog	Tasgau A - B
Uned 406 Fframweithiau damcaniaethol ar gyfer arwain a rheoli	Tasgau C - Ch
Uned 407 Deall sut i arwain a rheoli arfer tîm effeithiol	Tasgau D - E

Gwybodaeth gyffredinol i ymgeiswyr

Mae'r tasgau yn yr asesiad hwn yn gofyn am wybodaeth sylfaenol dda am fframweithiau deddfwriaethol a fframweithiau rheoleiddio a Chonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn yng nghyd-destun Cymru a fframweithiau arolygu.

Cyflwyniad i'r tasgau

Mae'r tasgau asesu ar gyfer y cymhwyster hwn wedi'u cynllunio i roi'r cyfle i chi ddangos gwybodaeth a dealltwriaeth o arwain a rheoli yng nghyd-destun sefyllfaoedd gwaith go iawn ym maes gofal, chwarae, dysgu a datblygiad plant. Mae'r tasgau'n ei gwneud yn ofynnol i chi ystyried y ffordd y byddech yn ymddwyn mewn rôl arwain a rheoli, a dylech ymgymryd â'r tasgau o'r safbwynt hwn, gan gymhwyso'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth rydych chi wedi'u meithrin o'ch rhaglen ddysgu i ymateb i'r tasgau.

Lle bo'n bosibl, cewch eich annog i ddefnyddio eich profiad a'ch myfyrdodau eich hunain o brofiad presennol a blaenorol o weithio yn y sector gofal, chwarae, dysgu a datblygiad plant er mwyn ategu eich ymatebion.

Os byddwch chi'n cyfeirio at unrhyw brofiadau presennol neu flaenorol sy'n ymwneud â gweithio gyda phlant, teuluoedd/gofalwyr neu eraill, mae'n rhaid i chi sicrhau nad oes modd adnabod unrhyw unigolion na chyrff/lleoliadau rydych chi'n cyfeirio atyn nhw ym mhob un o'ch tasgau asesu. Dylai hyn gynnwys gofalu nad ydych yn cyfeirio'n benodol neu'n defnyddio gwybodaeth benodol a allai, yn ddamweiniol, olygu bod modd adnabod corff/lleoliad, unigolyn a gefnogir neu unigolyn arall.

Cyflwyno tystiolaeth

Mae angen ymatebion ysgrifenedig i gwblhau nifer o'r tasgau yn yr asesiad hwn. Dylid cyflwyno ymatebion ysgrifenedig ar ffurf electronig, wedi'u teipio. Dylech sicrhau bod eich gwaith yn daclus, h.y. defnyddiwch ffont safonol mewn maint darllenadwy (megis Times New Roman, neu ffont tebyg, maint 12), bylchu dwbl a dylid sicrhau bod digon o le ar ymyl y dudalen.

Defnyddio adnoddau allanol a chyfeiriadau

Lle y bo'n berthnasol, gallwch chi ddefnyddio a chyfeirio at adnoddau allanol drwy gydol y tasgau asesu. Fodd bynnag, mae'n rhaid i chi nodi'n glir unrhyw adnoddau allanol rydych chi wedi cyfeirio atyn nhw neu wedi'u defnyddio fel rhan o'ch ymatebion. Mae adran '**Beth mae'n rhaid i chi ei gynhyrchu ar gyfer yr asesiad**' pob tasg yn nodi'n glir lle mae'n rhaid darparu rhestr gyfeirio os ydych chi wedi defnyddio adnoddau allanol fel rhan o'ch ymateb i'r dasg.

Cyfrinachedd

Mae gofyn i chi ddilyn gofynion cyfrinachedd a chydysniad eich corff/lleoliad bob amser wrth gwblhau'r tasgau asesu. Rhaid i'r holl dystiolaeth rydych chi'n ei chyflwyno fodloni gofynion cyfrinachedd a chydysnio eich corff/lleoliad. Mae'n rhaid i chi hefyd sicrhau eich bod yn gweithio mewn ffyrdd sy'n cydymffurfio ag ystyriaethau diogelu yn eich amgylchedd gwaith bob amser, a bod yn ymwybodol ohonyn nhw.

Adran 1

Bydd y tasgau yn Adran 1 yr asesiad hwn yn dangos eich gwybodaeth a'ch dealltwriaeth o arwain arfer plentyn-ganolog.

Tasg (A)(i)

Cynhyrchu dogfen wybodaeth ar gyfer gweithwyr mewn gweithle/lleoliad gofal plant sy'n eu cyflwyno i bob un o'r canlynol,

- fframweithiau deddfwriaethol a fframweithiau rheoleiddio y mae gweithleoedd/lleoliadau gofal plant yn eu dilyn

- Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn
- Polisiâu, canllawiau a safonau Llywodraeth Cymru, gan gynnwys y Gymraeg
- Deddfwriaeth yn ymwneud ag ymyrraeth ac atal cynnar

Mae'n rhaid i'r ddogfen wybodaeth gynnwys ble gallan nhw ddod o hyd i ragor o wybodaeth a deunydd i'w ddarllen, mae hyn yn gallu cynnwys polisiâu a gweithdrefnau o fewn y gweithle/lleoliad presennol.

Pwrpas y ddogfen wybodaeth yw helpu gweithwyr eraill i ddeall pwysigrwydd y fframweithiau hyn i'w rôl ac i'r gweithle/lleoliad. Bydd yn dechrau llywio eu dealltwriaeth o sut mae'r fframweithiau hyn yn dylanwadu'n gryf ar ddarpariaeth, amddiffyniad a chyfranogiad yn y gweithle/lleoliad. Y bwriad yw adeiladu sylfaen gwybodaeth ar gyfer gweithwyr eraill a fydd yn defnyddio'r adnodd hwn wrth iddynt ddatblygu arfer a gwneud gwelliannau i arfer gofal plant yn y gweithle/lleoliad.

Rhaid cyflwyno'r ddogfen wybodaeth fel a ganlyn:

- Dogfen ganllawiau ffurfiol, sy'n cynnwys adrannau a phenawdau wedi'u diffinio'n glir i ymdrin â'r holl bwytiau a nodir.

Amodau asesu

Gweithio'n annibynnol mewn amodau tawel, lle byddwch chi'n cael llonydd

Beth mae'n rhaid ei gynhyrchu ar gyfer yr asesiad:

- Dogfen wybodaeth
- Rhestr gyfeirio ar gyfer unrhyw waith ymchwil, ffynonellau gwybodaeth neu adnoddau rydych chi'n eu defnyddio neu'n cyfeirio atyn nhw

Tasg (A)(ii)

Yn rhan o'ch rhaglen ddysgu, rydych chi wedi ystyried nifer o ddamcaniaethau a modelau biolegol, cymdeithasegol a seicolegol sy'n cael eu defnyddio i gefnogi datblygiad cyfannol plant a'u taith bywyd.

Disgrifiwch sut gallwch ddefnyddio'r damcaniaethau a/neu'r modelau rydych wedi dysgu amdanynt i gefnogi datblygiad cyfannol, cadarnhaol plant yn eich gweithle/lleoliad. Dylai eich ymateb ystyried y canlynol

- effaith profiadau niweidiol yn ystod plentyndod
- mesurau ymyrryd yn gynnar ac atal.

Fel rhan o'ch ymateb, dylech chi fod wedi dangos dealltwriaeth o ddamcaniaethau/modelau sy'n cwmpasu **pop un** o'r ffactorau canlynol, ac wedi cyfeirio atyn nhw:

- biolegol
- cymdeithasegol
- seicolegol.

Amodau asesu

Gweithio'n annibynnol mewn amodau tawel, lle byddwch chi'n cael llonydd

Beth mae'n rhaid ei gynhyrchu ar gyfer yr asesiad:

- Ymateb ysgrifenedig
- Rhestr gyfeirio ar gyfer unrhyw waith ymchwil, ffynonellau gwybodaeth neu adnoddau rydych chi'n eu defnyddio neu'n cyfeirio atyn nhw

Tasg (B)(i)

Bydd angen i chi werthuso maes darpariaeth mewn perthynas â safbwyntiau rheoleiddiol a damcaniaethol sy'n cael eu hystyried yn Nhasg (A) gyda'r nod o ysgogi newid cadarnhaol i blant mewn gweithleoedd/lleoliadau gofal, chwarae, dysgu a datblygu plant. Bydd angen i chi gynnwys amlinelliad o'r broses y byddwch chi'n ei dilyn.

Ar gyfer y dasg hon, bydd angen i chi,

- Nodi maes darpariaeth.
- Amlinellu'r broses y byddwch chi'n ei dilyn er mwyn cynnal gwerthusiad, sut byddwch chi'n gweithio ac yn trafod â'ch rheolwr er mwyn cytuno ar faes i ganolbwyntio arno a sicrhau cefnogaeth gan y rheolwyr.
- Gwerthuso'r maes darpariaeth.

Yn rhan o'r broses a'r gwerthusiad, ac fel bo'n briodol, bydd angen i chi fod wedi ystyried a nodi yn rhan o'ch ymateb:

- Deddfwriaeth a rheoleiddio, gan gynnwys fframweithiau cenedlaethol
- Cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant
- Safonau'r sector
- Ystyriaethau diogelu
- Polisiâu a gweithdrefnau mewnol
- Gwerthusiadau mewnol
- Gwerthusiadau allanol, gan gynnwys arolygu a sicrhau ansawdd

Rhaid i chi hefyd ystyried defnyddio ystadegau, ymchwil a dogfennaeth sefydliadol perthnasol fel rhan o'ch ymateb.

Amodau asesu

Gweithio'n annibynnol mewn amodau tawel, lle byddwch chi'n cael llonydd

Beth mae'n rhaid ei gynhyrchu ar gyfer yr asesiad:

- Amlinelliad o'r broses y byddwch chi'n ei dilyn
- Eich gwerthusiad o'r ddarpariaeth
- Rhestr gyfeirio ar gyfer unrhyw waith ymchwil, ffynonellau gwybodaeth neu adnoddau rydych chi'n eu defnyddio neu'n cyfeirio atyn nhw

Tystiolaeth ychwanegol:

- dogfen ganiatâd, lle bo hynny'n berthnasol, gan randdeiliaid angenrheidiol i gael gafael ar wybodaeth a/neu ei defnyddio

Tasg (B)(ii)

Gan adeiladu ar Dasgau A a B(i), bydd angen i chi ddarparu cynllun project manwl ar gyfer y maes darpariaeth rydych chi'n dewis ei werthuso yn Nhasg B.

Dylech chi gynnwys disgrifiad o'r canlynol:

- Pa welliannau rydych chi'n bwriadu eu gwneud a'r ffordd bydd y rhain yn sicrhau newidiadau cadarnhaol ac yn cefnogi ymyrryd ac atal yn gynnar.

- Sut mae'n bosibl annog plant a'u teuluoedd/gofalwyr i gymryd rhan a'r ffordd byddai eu teimladau, eu barn a'u dewisiadau yn cael eu cydnabod a'u gweithredu.
- Trosolwg o'r ystyriaethau ymarferol ar gyfer y newidiadau yr hoffech chi eu gwneud gan gynnwys amserlen a chyfiawnhad ar gyfer unrhyw adnoddau ychwanegol y gall fod eu hangen arnoch chi.

Amodau asesu

Gweithio'n annibynnol mewn amodau tawel, lle byddwch chi'n cael llonydd

Beth mae'n rhaid ei gynhyrchu ar gyfer yr asesiad:

- Cynllun project

Adran 2

Bydd yr asesiadau yn Adran 2 yn dangos eich gwybodaeth am fframweithiau damcaniaethol ar gyfer arwain a rheoli mewn lleoliadau gofal, chwarae, dysgu a datblygiad plant.

Tasg C

Mae gofyn i chi lunio crynodeb o sut mae arweinyddiaeth a rheolaeth yn cefnogi arloesedd a newid yn eich gweithle/lleoliad.

Yn rhan o'ch ymateb, dylech ddisgrifio:

- rôl arweinwyr a rheolwyr o ran cefnogi arloesedd a newid
- sut gellir cymhwyso o leiaf **dau** ddull damcaniaethol gwahanol o arwain a rheoli i gefnogi arloesedd a newid yn eich gweithle/lleoliad
- o leiaf **dwy** arddull arwain wahanol, a sut gellir defnyddio'r gwahanol arddulliau arwain hyn i gefnogi newid mewn sefydliad.

Amodau asesu

Gweithio'n annibynnol mewn amodau tawel, lle byddwch chi'n cael llonydd

Beth mae'n rhaid ei gynhyrchu ar gyfer yr asesiad:

- Crynodeb o rolau a chyfrifoldebau
- Rhestr gyfeirio ar gyfer unrhyw waith ymchwil, ffynonellau gwybodaeth neu adnoddau rydych chi'n eu defnyddio neu'n cyfeirio atyn nhw

Tasg Ch

Datblygu cyfres o ddeunyddiau sesiynau hyfforddi er mwyn helpu gweithwyr newydd i nodi pwysigrwydd gwelliant parhaus o fewn gweithleoedd/lleoliadau gofal plant ar gyfer gwneud newidiadau cadarnhaol. Dylai eich deunyddiau sesiwn hyfforddi ystyried:

- cyflwyniad i ddamcaniaethau a dulliau rheoli newid.
- ffactorau mewnol ac allanol sy'n ysgogi newid ac yn ennyn diddordeb gweithwyr mewn meddwl sy'n canolbwyntio ar atebion.
- y ffordd y mae materion sy'n codi o adroddiadau arolygu yn cael eu defnyddio i gefnogi newid cadarnhaol.
- pwysigrwydd cylch hunan-asesu i gefnogi a rheoli gwelliant parhaus.

Mae'n rhaid i chi sicrhau bod eich ymateb yn cyfeirio at y ffordd y mae arloesedd a phartneriaeth yn cael eu defnyddio er mwyn helpu i reoli a chefnogi newid cadarnhaol mewn gweithleoedd/lleoliadau gofal plant.

Dylech chi ddatblygu eich deunyddiau sesiwn hyfforddi fel cyflwyniad neu gyfres o sleidiau (megis cyflwyniad PowerPoint).

Sylwer, ar gyfer y dasg hon, dim ond ar gyfer sesiwn hyfforddi y gofynnir i chi lunio'r deunyddiau; nid yw'n ofynnol i chi gyflwyno na dilyn yr hyfforddiant hwn.

Amodau asesu

Gweithio'n annibynnol mewn amodau tawel, lle byddwch chi'n cael llonydd

Beth mae'n rhaid ei gynhyrchu ar gyfer yr asesiad:

- Deunyddiau sesiynau hyfforddi
- Rhestr gyfeirio ar gyfer unrhyw waith ymchwil, ffynonellau gwybodaeth neu adnoddau rydych chi'n eu defnyddio neu'n cyfeirio atyn nhw

Adran 3

Bydd yr asesiadau yn Adran 3 yn dangos eich gwybodaeth a'ch dealltwriaeth o sut i arwain a rheoli perfformiad tîm effeithiol mewn lleoliadau gofal, chwarae, dysgu a datblygiad plant.

Tasg D

Mae'n ofynnol i chi leoli ac adolygu eich proses/prosesau recriwtio a sefydlu yn y gweithle/lleoliad.

Mae'n ofynnol i chi adolygu'r broses/prosesau a,

- Gwerthuso'r graddau y mae proses/prosesau'r gweithle/lleoliad yn cefnogi dulliau recriwtio a sefydlu sy'n seiliedig ar werthoedd. Dylech chi roi rhesymau dros eich ateb.
- Trafodwch un nodwedd recriwtio byddech chi'n ei newid, gan roi rheswm dros eich ymateb.
- Trafodwch un nodwedd sefydlu byddech chi'n ei newid, gan roi rheswm dros eich ymateb.

Amodau asesu

Gweithio'n annibynnol mewn amodau tawel, lle byddwch chi'n cael llonydd

Beth mae'n rhaid ei gynhyrchu ar gyfer yr asesiad:

- Ymateb ysgrifenedig
- Rhestr gyfeirio ar gyfer unrhyw waith ymchwil, ffynonellau gwybodaeth neu adnoddau rydych chi'n eu defnyddio neu'n cyfeirio atyn nhw

Tasg DD

Ar gyfer y dasg hon, byddwch chi'n ystyried y rôl y mae arweinyddiaeth effeithiol yn ei chwarae wrth gefnogi perfformiad tîm effeithiol. Bydd angen i chi ystyried,

- Sut mae arweinyddiaeth effeithiol yn cefnogi'r gwaith o reoli timau
- Yr effaith y mae cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant yn ei chael ar weithwyr
- Rôl dirprwyo effeithiol mewn amgylchedd tîm

Bydd eich aseswr yn rhoi pecyn i chi sy'n cyflwyno senario. Bydd angen i chi ddarllen ac ystyried y senario. Byddwch chi hefyd yn darllen nifer o adroddiadau gan unigolion mewn perthynas â'r senario.

Ar ôl i chi ddarllen y senario a'r disgrifiadau, dylech chi ateb y cwestiynau sy'n cael eu darparu yn y pecyn.

Bydd gennych hyd at **60** munud i **baratoi** eich ymatebion i'r cwestiynau ac yna bydd gennych hyd at **30** munud i fynegi'r ymatebion hyn **ar lafar** i'ch aseswr.

Amodau asesu

Asesiad llafar gydag aseswr, mewn amodau lle byddwch chi'n cael llonydd

Beth mae'n rhaid ei gynhyrchu ar gyfer yr asesiad:

- Nodiadau paratoi

- Recordiad o'r asesiad llafar

Tasg E

*Rydych chi mewn rôl arwain a rheoli, ac yn gyfrifol am reoli aelod o'r tîm sydd wedi methu â bodloni disgwyliadau'r sefydliad o ran perfformiad.
Mae hyn wedi arwain at wrthdaro mewnol o fewn eich tîm ehangach.*

Disgrifiwch sut gallwch ddefnyddio prosesau goruchwylio a gwerthuso i ymateb i berfformiad gwael, yn unol â'r senario hwn.

Fel rhan o'ch ymateb, dylech gynnwys cyfeiriad at sut byddech yn defnyddio mentora, hyfforddi neu gyfweld ysgogol i gefnogi eich ymateb i'r perfformiad gwael.

Amodau asesu

Gweithio'n annibynnol mewn amodau tawel, lle byddwch chi'n cael llonydd

Beth mae'n rhaid ei gynhyrchu ar gyfer yr asesiad:

- Ymateb ysgrifenedig
- Rhestr gyfeirio ar gyfer unrhyw waith ymchwil, ffynonellau gwybodaeth neu adnoddau rydych chi'n eu defnyddio neu'n cyfeirio atyn nhw

3 Cyflwyniad i asesiad ar gyfer tiwtoriaid/aseswyr mewnol

Cyflwyniad

Cynlluniwyd yr asesiad hwn mewn ffordd sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r ymgeiswyr ddefnyddio'r 'pecyn cymorth' o wybodaeth, dealltwriaeth a sgiliau y maent wedi'u meithrin dros eu rhaglen ddysgu ar gyfer y cymhwyster hwn. Mae'r asesiad hwn yn galluogi ymgeiswyr i ddangos eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth o egwyddorion sylfaenol arwain a rheoli yn y sector gofal, chwarae, dysgu a datblygiad plant.

Rolau yn y broses

Mae'r aseswr mewnol yn gyfrifol am asesu Tasgau C-E gan ddefnyddio'r meini prawf llwyddo sy'n cael eu darparu yn y pecyn asesu hwn.

Bydd yr aseswr mewnol hefyd yn gyfrifol am sicrhau dilysrwydd yr asesiadau ar gyfer Tasgau A a B y mae angen eu cyflwyno i City & Guilds ar gyfer asesiad allanol.

Gall tiwtoriaid fod yn rhan o'r gwaith o ryddhau/neilltuo tasgau i ymgeiswyr. Fodd bynnag, rôl yr aseswr mewnol yw sicrhau bod yr asesiadau'n cael eu cynnal fel y nodir yn y canllawiau hyn, ac i wneud y penderfyniad asesu terfynol ar gyfer tasgau yn Adrannau 2 a 3.

Darparu'r asesiadau

Cyflwyno'r asesiad i ymgeiswyr

Datblygwyd y tasgau mewn trefn sy'n adlewyrchu'r model cyflwyno disgwylidig o gynnwys y cymhwyster hwn. Argymhellir felly bod tasgau'n cael eu cwblhau mewn trefn.

Dylai'r tiwtor/aseswr mewnol gyflwyno pob un o'r asesiadau i'r ymgeisydd pan mae'n cael ei ystyried ei fod yn barod ac wedi'i baratoi i ymgymryd â'r asesiad. Dylai hyn ddigwydd yn dilyn cyfnod o ddysgu ac asesu ffurfiannol.

Mae rhyddhau'r asesiad i'r ymgeisydd yn cadarnhau bod yr aseswr mewnol yn hyderus bod yr ymgeisydd wedi ymgymryd â digon o addysgu ac arweiniad i fod wedi datblygu dealltwriaeth ddofn a fydd yn ei alluogi i ymateb i bob un o'r tasgau.

Amodau asesu

Yn ystod y broses asesu, dylai'r ymgeisydd gael amgylchedd priodol a digon o amser i sicrhau dilysrwydd ei dasgau asesu.

Dylai'r amgylchedd fod yn un tawel yn y gweithle lle gall yr ymgeisydd gael llonydd i weithio. Oherwydd natur y tasgau hyn, nid oes angen goruchwyllo'r ymgeiswyr yn llawn amser, ond dylai'r aseswr allu cadarnhau mai gwaith yr ymgeisydd yw'r hyn a gwblhawyd. Caniateir i ymgeiswyr gyfeirio at ddeunyddiau neu ffynonellau cyfeirio perthnasol (e.e. modelau neu ddamcaniaethau), ond rhaid iddynt nodi'n glir unrhyw ffynonellau a ddefnyddiwyd yn eu gwaith.

Mae gofyn i'r ymgeisydd lofnodi'r ffurflen datganiad dilysrwydd (Atodiad 4) i gadarnhau mai ei waith ei hun yw'r gwaith a gyflwynir. Yr aseswr mewnol sy'n gyfrifol am dynnu sylw at farcio ac unrhyw bryderon gyda'r gwaith a gyflwynwyd, a rhaid iddo hefyd lofnodi'r ffurflen ddatganiad i gadarnhau dilysrwydd y gwaith a gyflwynwyd.

Cwblhau a chyflwyno'r asesiad

Mae'r model asesu ar gyfer y cymhwyster hwn yn adlewyrchu dull o asesu parhaus. Rhaid i'r tiwtor/aseswr mewnol ryddhau tasgau unigol i'r ymgeisydd ar adeg addas ar ôl cyflwyno'r cynnwys, ac ar adeg pan fo'r tiwtor/aseswr mewnol yn hyderus bod yr ymgeisydd yn gadarn yn ei wybodaeth a'i ddealltwriaeth i gwblhau'r dasg asesu. **Rhaid i'r tiwtor/aseswr mewnol beidio â rhyddhau'r holl dasgau asesu ar yr un pryd.**

Dylai'r tiwtor/aseswr mewnol drafod a chytuno gyda'r ymgeisydd ar amserlen ar gyfer cwblhau'r tasgau, gan ystyried ei raglen gyflwyno a'i allu i wneud pob un o'r tasgau yn llwyddiannus o fewn y cyfnod asesu. Dylid gosod dyddiadau cyflwyno ar gyfer tasgau asesu fel **nad** ydynt yn gorgyffwrdd, h.y. dylai'r ymgeisydd gael cyfnod penodol o amser i ymateb i bob tasg. Yn dilyn y trafod a'r cytuno hwn, rhaid i'r tiwtor/aseswr mewnol roi amserlen wedi'i chynllunio ymlaen llaw i'r ymgeisydd ar gyfer cwblhau pob un o'r tasgau, gyda dyddiadau cyflwyno pendant. Bydd yr ymgeisydd yn cyflwyno'r dasg fel ei waith terfynol, a dylai gael ei asesu gan yr aseswr yn unol â hynny. Ar gyfer Tasg DD, dylai'r aseswr mewnol drefnu amser ar gyfer y gweithgaredd hwn gyda'r ymgeisydd yn uniongyrchol, a bydd y dasg yn cael ei chwblhau ar yr adeg hon.

Dylai'r tiwtor/aseswr mewnol gadw llwybr archwilio clir o'r dyddiad rhyddhau a'r dyddiad cyflwyno disgwylidig ar gyfer pob tasg gan bob ymgeisydd. Awgrymir y dylid cadw tabl fel yr un isod (neu dabl tebyg i'r un sydd i'w weld isod) ar gyfer pob ymgeisydd er mwyn cofnodi'r dyddiad cafodd y dasg ei rhyddhau, y dyddiad cyflwyno disgwylidig a'r dyddiad cyflwyno gwirioneddol. Mae bosibl hefyd defnyddio'r tabl hwn i gofnodi unrhyw achos o ailgyflwyno os yw'n berthnasol.

	Dyddiad rhyddhau'r dasg	Dyddiad cyflwyno	Dyddiad derbyn y cyflwyniad	Dyddiad ailgyflwyno (os yw'n berthnasol)	Dyddiad derbyn yr ailgyflwyniad (os yw'n berthnasol)
Adran 1					
Tasg Ai					
Tasg A(ii)					
Tasg B(i)					
Tasg B(ii)					
Adran 2					
Tasg C					
Tasg Ch					
Adran 3					
Tasg D					
Tasg DD					
Tasg E					

Adolygu'r dystiolaeth a'r graddau

Dylai'r aseswr mewnl adolygu'r dystiolaeth a ddarparwyd ar gyfer Tasgau C - E a defnyddio'r meini prawf marcio i gadarnhau a yw'r ymgeisydd wedi bodloni'r gofynion ar gyfer dyfarnu llwyddo am bob tasg.

Dylai ffurflen crynodeb o'r asesiad (Atodiad 2) gael ei llenwi gan yr aseswr er mwyn nodi tystiolaeth o'i benderfyniad asesu a'i benderfyniad cyffredinol ar gyfer pob tasg.

Mae gofyn i'r ymgeisydd llwyddo ym mhob tasg er mwyn ennill gradd llwyddo yn gyffredinol. Bydd llwyddo ym mhob tasg fesul uned yn arwain at radd llwyddo ar lefel uned. Dylid cyflwyno graddau uned i Ardd Furiog City & Guilds.

Uned		Yr hyn y mae angen ei wneud i llwyddo	Cyflwyno canlyniad
405	Arwain arfer plentyn-ganolog	Cwblhau'n llwyddiannus a llwyddo yn Nhasgau A - B	Gradd llwyddo wedi'i chadarnhau a'i chyflwyno gan City & Guilds
406	Fframweithiau damcaniaethol ar gyfer arwain a rheoli	Cwblhau'n llwyddiannus a llwyddo yn Nhasgau C - Ch	Gradd llwyddo wedi'i chadarnhau a'i chyflwyno i'r Ardd Furiog gan y ganolfan
407	Deall sut i arwain a rheoli perfformiad tîm effeithiol	Cwblhau'n llwyddiannus a llwyddo yn Nhasgau D - E	Gradd llwyddo wedi'i chadarnhau a'i chyflwyno i'r Ardd Furiog gan y ganolfan

Trefniadau ailsefyll

Caniateir i ymgeiswyr sy'n methu â bodloni'r meini prawf gofynnol i llwyddo mewn unrhyw dasg asesu ailsefyll y dasg.

Pan fydd yn ofynnol i ymgeisydd ailsefyll y dasg, dylai'r aseswr ddarparu llwybr archwilio clir sy'n dangos y ffordd cafodd yr ymgeisydd adborth, a pha gamau unioni gafodd eu cymryd i gefnogi'r gwaith o ddatblygu unrhyw ddiffygion o ran gwybodaeth a dealltwriaeth yr ymgeisydd.

Mae ffurflen adborth wedi'i darparu ar gyfer hyn (Atodiad 3).

Os yw'n ofynnol i ymgeisydd ailsefyll tasg, dylid rhoi arweiniad i'r ymgeisydd yn unol â'r tabl isod ar sut dylai ei ailgynnig fod yn wahanol i'w ymateb gwreiddiol. Yn y rhan fwyaf o achosion, gofynnir i'r ymgeisydd edrych ar y dasg o safbwynt gwahanol, drwy gyfeirio at senario neu enghraifft wahanol, i ddangos ei wybodaeth a'i ddealltwriaeth ddatblygedig. Ar

gyfer Tasgau A(i), C-D ac E, caniateir i'r ymgeisydd ailsefyll y tasgau gwreiddiol, heb yr angen i roi ffocws gwahanol yn ei ymateb.

Tasg A(ii)	Dylai ymateb yr ymgeisydd ganolbwyntio ar ddamcaniaeth neu fodel gwahanol i'w ymateb cychwynnol neu dylai ganolbwyntio ar enghraifft benodol wahanol i'w brofiad.
Tasg B(i)	Dylai ffocws yr ymgeisydd i'r tasgau hyn fod ar newid arfaethedig gwahanol i ymarfer.
Tasg B(ii)	
Tasg DD	Dylid darparu senario gwahanol i'r senario gwreiddiol.

Ar gyfer Tasg DD, bydd City & Guilds yn darparu pecyn PowerPoint yn cynnwys sawl senario. Bydd ar gael i'w lwytho i lawr o wefan y consortiwm. Y rheswm dros ddarparu mwy nag un fersiwn yw i gefnogi cyfleoedd cymaradwy i ailsefyll y dasg hon. Caniateir i ganolfannau ddewis unrhyw un o'r fersiynau sydd ar gael er mwyn cyflwyno'r asesiad, ond mae'n rhaid defnyddio fersiwn newydd ar gyfer unrhyw achos o ailsefyll.

Ar gyfer tasgau wedi'u hasesu'n allanol, bydd yr aseswr allanol yn darparu adborth lefel uchel i'r tiwtor/aseswr mewnol, a dylid defnyddio'r adborth hwnnw i ategu unrhyw weithgarwch ychwanegol fydd ei angen er mwyn cefnogi'r gwaith o ddatblygu gwybodaeth a dealltwriaeth yr ymgeisydd cyn ailsefyll y dasg/tasgau.

Paratoi a chyflwyno dystiolaeth ar gyfer cyflwyniad allanol

Bydd yr ymatebion asesu ar gyfer Tasgau A(i), A(ii), B(i) a B(ii) yn cael eu cyflwyno i'w hasesu'n allanol gan yr aseswr mewnol ar ôl iddynt gael eu cwblhau. Rhaid cyflwyno deunyddiau'r ymgeiswyr ar gyfer yr asesiadau hyn gyda'i gilydd unwaith y bydd y pedair tasg wedi'u cwblhau.

Rhaid i'r aseswr mewnol sicrhau bod y ffurflen datganiad dilysrwydd (Atodiad 4) wedi'i llenwi gan yr ymgeisydd a'r aseswr mewnol a'i chyflwyno gyda'r deunyddiau asesu ar gyfer y tasgau.

Rhaid i dystiolaeth sy'n cael ei chyflwyno i'w hasesu gael ei chyflwyno fel a ganlyn:

1. Rhaid i'r dystiolaeth gael pennyn ar bob tudalen sy'n cynnwys enw ac e-lofnod yr ymgeisydd ynghyd â'r dyddiad y cynhyrchwyd y dystiolaeth.
2. Rhaid cyfeirio pob darn o dystiolaeth at y dasg y mae'n cyfateb iddi.

Bydd City & Guilds yn cadarnhau canlyniadau ymgeiswyr o fewn 30 diwrnod gwaith i dderbyn yr holl dasgau a aseswyd yn allanol.

Canllawiau ar gyfer tasgau

Pob Tasg

Mae'r wybodaeth gyffredinol ar gyfer ymgeiswyr yn tynnu sylw at y ffaith bod ymgeiswyr yn cael eu hannog i ddefnyddio eu profiad a'u myfyrdodau eu hunain o brofiad blaenorol er mwyn cefnogi eu hymatebion.

Ar gyfer tasgau lle mae angen ymatebion ysgrifenedig gan yr ymgeisydd, ni ddylid cymhwyso terfyn geiriau at y tasgau hyn. Bydd ymatebion ysgrifenedig yn cael eu safoni yn seiliedig ar gymhwyso'r meini prawf marcio (Atodiad 1).

Tasg DD

Ar gyfer y dasg hon, dylai'r aseswr mewnol ddefnyddio'r ddogfen PowerPoint (wedi'i labelu fel Tasg Asesu DD) ar wefan y Consortiwm, <https://www.dysguiechydagofal.cymru/>.

Dylid darparu'r pecyn PowerPoint i ymgeiswyr i'w adolygu ar ddechrau'r dasg hon.

Bydd angen sicrhau bod amodau tawel lle bydd ymgeiswyr yn cael llonydd er mwyn adolygu'r dasg a pharatoi ymatebion i'r cwestiynau. Dylid cynnal yr asesiad llafar mewn amodau tawel lle bydd llonydd i'w gael, heb ymyrraeth.

Cyflwyno'r asesiad llafar

Mae'n bwysig bod yr aseswr yn sicrhau bod camau yn cael eu cymryd i dawelu meddwl yr ymgeisydd ar ddechrau'r asesiad a chyn dechrau casglu tystiolaeth. Pwrpas hyn yw gallu cynnal asesiad cywir o wybodaeth a dealltwriaeth yr ymgeisydd drwy leihau'r graddau gall ei nerfau effeithio ar ei berfformiad.

Dylai'r aseswr mewnol:

- Gyflwyno ei hun ac esbonio ei rôl yn y broses ac, os yw'n berthnasol, gofyn am ganiatâd i recordio'r drafodaeth.
- Crynhoi pwrpas a strwythur yr asesiad.
- Pwysleisio'r ffaith y bydd yr asesiad yn gwbl gyfrinachol.
- Gofyn i'r ymgeisydd a oes ganddo unrhyw gwestiynau cyn i'r asesiad ddechrau.

Yn ystod yr asesiad llafar

Yn ystod yr asesiad, dylai'r aseswr gasglu nodiadau tystiolaeth yn y ffurflen cofnodi asesiad (Atodiad 2) fydd wedi'i darparu. Argymhellir ei fod hefyd yn recordio'r drafodaeth a bydd angen cael caniatâd yr ymgeiswyr ar gyfer hyn.

Dylai'r aseswr ofyn pob un o'r cwestiynau yn eu trefn, gan ofyn i'r ymgeisydd fanylu ar yr hyn y mae wedi'i baratoi ar gyfer pob cwestiwn. Dylai'r asesiad deimlo mor agored â phosibl, ac mae disgwyl i'r aseswr mewnol ddefnyddio nifer o dechnegau er mwyn sicrhau bod yr asesiad yn parhau i fod yn effeithiol ac â phwyslais penodol. Gall y rhain gynnwys:

- Defnyddio cwestiynau dilynol lle bo angen i holi am ragor o wybodaeth neu i egluro pwyntiau, cwestiynau fel
- 'Beth yw'r rhesymau dros hynny, yn eich barn chi?'
- 'Sut gwnaethoch chi ddod i'r casgliad hwnnw?'

- Crynhoi'r pwyntiau a nodwyd er mwyn sicrhau ei fod wedi deall a chofnodi tystiolaeth yr ymgeisydd yn gywir.

Mae'n rhaid i'r aseswr mewnlol sicrhau nad yw'n ateb cwestiynau, nac yn rhoi awgrymiadau neu gliwiau yn anfwriadol a fyddai'n gallu arwain ymgeiswyr at atebion.

Amseriadau

Rhaid rhoi hyd at 60 munud i'r ymgeisydd baratoi ei ymatebion. Rhaid rhoi hyd at 30 munud i'r ymgeisydd drafod ei ymatebion ar lafar.

Gofynion gweinyddu asesiadau cyffredinol

Amseriadau

Dylai fod yn ofynnol i ymgeiswyr gynllunio eu gwaith a'u gweithgareddau a rhaid i'w cynlluniau gael eu cadarnhau gan diwtor/aseswr mewnlol er mwyn sicrhau priodoldeb. Dylai'r tiwtor/aseswr mewnlol gytuno ar amserlen o ddyddiadau cyflwyno ar gyfer pob un o'r tasgau pan gânt eu rhyddhau.

Adnoddau

Ar gyfer y tasgau asesu sy'n gofyn am ymatebion ysgrifenedig, disgwylir bod gan yr ymgeisydd fynediad i offer TG a'r rhyngrwyd, fel y bo'n briodol er mwyn cwblhau'r tasgau. Disgwylir i ymgeiswyr gynhyrchu ymatebion wedi'u teipio ar gyfer eu gwaith ysgrifenedig.

Cefnogaeth ac adborth

Gall tiwtoriaid/aseswyr mewnlol roi arweiniad i'r ymgeiswyr o ran y dystiolaeth sy'n ofynnol drwy gefnogi mynediad i'r tasgau. Dylai'r tiwtor/aseswr mewnlol sicrhau bod yr ymgeisydd yn deall yr hyn y mae angen iddo ei wneud ac erbyn pryd, a bod angen iddo ychwanegu esboniadau sy'n dangos dealltwriaeth yn ei waith ysgrifenedig. Fodd bynnag, dylid sicrhau nad yw'r ymgeisydd yn cael ei arwain, nac yn cael gwybod beth i'w wneud, mewn ffordd sy'n ei atal rhag gallu dangos ei broses ar gyfer gwneud penderfyniadau a chymhwyso ei wybodaeth a'i ddealltwriaeth yn annibynnol.

4 Canllawiau aseswr allanol

Sylwer, bydd y canllawiau ar gyfer aseswyr allanol yn ei becyn ei hun – byddant wedi'u cynnwys yma er mwyn darparu gwybodaeth lawn, ond ni fyddai'r canllawiau hyn yn cael eu rhoi i aseswyr y ganolfan nac i aseswyr mewnol er mwyn osgoi dryswch ynghylch y rolau.

Cyflwyniad

Aseswyr allanol sy'n gyfrifol am farcio Tasgau A(i), A(ii), B(i) a B(ii) gan ddefnyddio'r meini prawf marcio yn Atodiad 1.

Adolygu'r dystiolaeth a'r graddio

Dylai'r aseswr gadarnhau bod ffurflen datganiad dilysrwydd sydd wedi'i llenwi (Atodiad 4) wedi cael ei chyflwyno ar y cyd â'r dystiolaeth a gyflwynwyd ar gyfer tasgau'r ymgeisydd.

Dylai canlyniad pob tasg gael ei bennu drwy ddefnyddio copi o'r ffurflen crynodeb o'r asesiad (Atodiad 2). Bydd yr aseswr yn cyflwyno'r ffurflenni hyn i City & Guilds ar ôl cwblhau'r gwaith o farcio pob un o'r pedair tasg.

Ailgyflwyno tystiolaeth

Yn ystod y marcio, os yw'r aseswr allanol yn canfod unrhyw dasg lle nad yw'r meini prawf llwyddo wedi'u bodloni, rhaid rhoi adborth i'r ganolfan a'r ymgeisydd i roi gwybod am hyn. Dylid defnyddio'r Ffurflen Adborth (Atodiad 3) ar gyfer hyn.

Dim ond os nad yw'r meini prawf llwyddo wedi'u bodloni y bydd yn ofynnol i ymgeiswyr ailgyflwyno'r dasg/tasgau.

Atodiad 1 Meini prawf marcio

Dylid defnyddio'r meini prawf llwyddo canlynol ar gyfer asesu'r tasgau unigol yn yr asesiad hwn.

Tasg	Meini prawf llwyddo	Ymdriniaeth	Pwrpas
Adran 1			
Ai)	<p>Mae dogfen wybodaeth yr ymgeisydd yn dangos,</p> <ul style="list-style-type: none"> dealltwriaeth o fframweithiau deddfwriaethol a fframweithiau rheoleiddio a Chonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn dealltwriaeth o ganllawiau a safonau polisi Llywodraeth Cymru, sy'n cynnwys dealltwriaeth o'r polisi ynghylch y Gymraeg dealltwriaeth o sut mae fframweithiau deddfwriaethol a rheoleiddiol, a CCUHP yn cefnogi darpariaeth, amddiffyniad a chyfranogiad. Mae'r ymgeisydd yn dangos yn glir y cysylltiadau rhwng y fframweithiau hyn a'r gwaith o ddatblygu arfer plentyn-ganolog saff a diogel. dealltwriaeth o'r ddeddfwriaeth yn ymwneud ag ymyrryd ac atal yn gynnar dealltwriaeth o elfennau y mae angen eu deall i gefnogi gwelliant i arferion gofal plant – e.e. myfyrion ar ddulliau o ymyrryd yn gynnar, cyfranogi ac amddiffyn, a chydarddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant <p>Rhaid i'r ddogfen wybodaeth gael ei chyflwyno'n glir fel dogfen ganllawiau i fodloni'r pwrpas a fwriadwyd. Rhaid iddi gynnwys adrannau a phenawdau clir.</p>	<p>405 DD1 DD2 DD3 DD4</p>	<p>I ddangos sut mae arferion gofal plant yn cael eu dylanwadu gan:</p> <ul style="list-style-type: none"> Deddfwriaeth a rheoliadau Y Gymraeg Atal ac ymyrryd yn gynnar
Aii)	<p>I ennill dyfarniad llwyddo, mae ymateb yr ymgeisydd yn</p> <ul style="list-style-type: none"> dangos dealltwriaeth gadarn o ddamcaniaethau/modelau sy'n ymdrin â ffactorau biolegol, cymdeithasegol a seicolegol yn ymwneud â datblygiad plant. Gall ymateb yr ymgeisydd gyfeirio at un model/damcaniaeth sy'n ymdrin â'r holl ffactorau hyn (e.e. y model Bioseicogymdeithasol) neu gall gynnwys amrywiaeth o 	<p>405 DD4 DD6</p>	<ul style="list-style-type: none"> Sut gall dealltwriaeth o ddamcaniaethau a modelau ddylanwadu ar eu harfer eu hunain Sut mae damcaniaethau'n cefnogi datblygiad plentyn Dysgu o ddamcaniaeth i ddylanwadu ar arferion

	<p>fodelau/damcaniaethau sy'n adlewyrchu dylanwad pob un o'r ffactorau hyn.</p> <ul style="list-style-type: none"> • gwneud cysylltiadau perthnasol rhwng agweddau ar y ddamcaniaeth/model(au) y cyfeirir atynt a sut mae'n bosibl cymhwyso hyn/y rhain er mwyn cefnogi datblygiad cyfannol cadarnhaol plant. Mae ymateb yr ymgeisydd yn dangos ystyriaeth o'r agwedd ddamcaniaethol ar y ddamcaniaeth/model(au) a goblygiadau cymhwyso'r ddamcaniaeth/model(au) yn ymarferol. • dangos dealltwriaeth o'r ffordd y mae'r ddamcaniaeth/model(au) mae'r ymgeisydd yn cyfeirio ati/atyn nhw yn adlewyrchu effaith profiadau niweidiol yn ystod plentyndod ar ddatblygiad plentyn. • dangos dealltwriaeth o'r ffordd y mae'r ddamcaniaeth/model(au) mae'r ymgeisydd yn cyfeirio ati/atyn nhw yn adlewyrchu effaith mesurau atal ac ymyrryd yn gynnar ar ddatblygiad plentyn 		<ul style="list-style-type: none"> • Pam rydych chi'n dysgu'r damcaniaethau hyn?
Bi)	<p>Mae'r ymgeisydd wedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nodi maes darpariaeth i ymchwilio iddo ar gyfer newid yn ei weithle/lleoliad. • amlinellu'n glir y broses byddai'n ei dilyn er mwyn cynnal gwerthusiad. Mae'r amlinelliad yn nodi'n glir y gweithgareddau byddai'r ymgeisydd yn eu cwblhau er mwyn cytuno ar faes i ganolbwyntio arno ac mae hefyd yn dangos y ffordd y mae'n bwriadu ceisio cefnogaeth gan y rheolwyr. Mae'r ymgeisydd yn dangos dealltwriaeth glir o ffordd briodol o gynnal gwerthusiad, gan roi ystyriaeth i'r hyn mae'r gwerthusiad yn ceisio ei gyflawni. • gwerthuso'r ddarpariaeth a nodwyd yn ei weithle/lleoliad. Mae'r gwerthusiad yn gytbwys ac yn ystyriol gan ddangos dealltwriaeth glir o'r maes darpariaeth presennol a'r ffordd y mae'n cefnogi canlyniadau cadarnhaol i blant yn effeithiol. <p>Fel rhan o'i werthusiad, bydd yr ymgeisydd wedi ystyried effeithiolrwydd ac ymarferoldeb y ddarpariaeth bresennol yng nghyd-destun y canlynol, a gan nodi ac ystyried,</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Fframweithiau deddfwriaethol a fframweithiau rheoleiddio ○ Cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant ○ Safonau'r sector ○ Ystyriaethau diogelu ○ Polisiâu a gweithdrefnau mewnol ○ Gwerthusiadau mewnol 	405 DD1 DD2 DD5	Sut i ddatblygu arferion plentyn-ganolog yng nghyd-destun y gweithle/lleoliad ei hun.

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Gwerthusiadau allanol, gan gynnwys arolygu a sicrhau ansawdd. <p>Mae'r ymgeisydd wedi dangos gwybodaeth am bob un o'r meysydd hyn mewn perthynas â'r maes darpariaeth.</p> <p>Mae'r ymgeisydd wedi dangos y defnydd o ystadegau, ymchwil a dogfennaeth sefydliadol i gefnogi ei ymateb.</p>		
Bii)	<p>Mae'r ymgeisydd wedi cynhyrchu cynllun project sy'n cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • amlinelliad ar gyfer y gwelliannau y mae'n bwriadu eu gwneud • rhesymeg ar gyfer pa welliannau y mae'n bwriadu eu gwneud, ac esboniad o'r ffordd bydd y rhain yn cefnogi dulliau ymyrryd ac atal yn gynnar • cydnabyddiaeth o gyfranogiad plant, a'r ffordd bydd hyn yn cael ei annog, ei gydnabod a'i weithredu • cydnabyddiaeth o gyfranogiad teulu/gofalwyr, a'r ffordd bydd hyn yn cael ei annog, ei gydnabod a'i weithredu • trosolwg o'r amserlen ar gyfer ystyriaethau ymarferol • rhestr o adnoddau ychwanegol y mae eu hangen, a chyfiawnhad drostyn nhw <p>Mae cynllun project yr ymgeisydd yn dangos dealltwriaeth gytbwys o'u rhesymu dros awgrymu gwelliannau i'r ddarpariaeth ochr yn ochr ag ystyriaethau ymarferol a goblygiadau gwneud y newidiadau hyn. Mae'r ymateb wedi'i ystyried yn briodol yng nghyd-destun y gweithle/lleoliad – gyda'r newidiadau sydd wedi'u hawgrymu yn rhesymegol, yn realistig ac yn bosibl.</p>	405 DD4	Sut mae gwelliannau i arferion plentyn-ganolog yn cael eu hymgorffori yn y gweithle/lleoliad ei hun, yn enwedig o ystyried rôl ymyrryd/atal yn gynnar.

Adran 2			
C)	<p>Mae'r ymgeisydd wedi</p> <ul style="list-style-type: none"> dangos dealltwriaeth sicr o'r gwahaniaeth rhwng arweinyddiaeth a rheolaeth drwy adlewyrchu'r rhan mae arweinwyr a rheolwyr yn ei chwarae o ran cefnogi arloesedd a newid o fewn gweithle/lleoliad (e.e. arweinwyr yn pennu gweledigaeth strategol, rheolwyr yn cefnogi'r gwaith o sefydlu'r weledigaeth honno ymhlith gweithwyr) dealltwriaeth o sut mae cymhwyso o leiaf dau ddull damcaniaethol gwahanol o arwain a rheoli i gefnogi arloesedd a newid. Mae'r ymateb yn dangos dealltwriaeth sicr o ddamcaniaethau arwain gwahanol drwy gysylltu egwyddorion y ddamcaniaeth/model â sut i'w cymhwyso'n ymarferol (i gefnogi arloesedd a newid, yn y cyd-destun hwn). Gall ymgeiswyr gyfeirio at unrhyw ddau ddull damcaniaethol gwahanol (modelau a/neu ddamcaniaethau) yn eu hymateb. dealltwriaeth fanwl o ddwy arddull arwain wahanol o leiaf, a ddangosir drwy'r ffordd y mae arweinwyr a/neu reolwyr yn defnyddio arddulliau arwain i gefnogi newid sefydliadol. Mae'r ymateb yn dangos sut mae gwahanol arddulliau arwain neu reoli yn cael eu defnyddio'n uniongyrchol i gefnogi, rheoli neu ddylanwadu ar newid; a sut mae hyn yn cael ei wneud 	406 DD1	Y defnydd o arweinyddiaeth a rheolaeth, gan adlewyrchu'r defnydd o arddulliau arwain a sut defnyddir dulliau gwahanol i gefnogi neu reoli newidiadau.
Ch)	<p>Mae'r ymgeisydd wedi llunio deunyddiau sesiynau hyfforddi sy'n:</p> <ul style="list-style-type: none"> Dangos dealltwriaeth o ddulliau rheoli newid, ac mae hynny wedi'i adlewyrchu yn nealltwriaeth yr ymgeisydd o ddamcaniaethau ac adnoddau sy'n cael eu defnyddio i gefnogi'r gwaith o reoli newid. Dangos ffocws clir i ysgogi newid cadarnhaol Diffinio meddwl sy'n canolbwyntio ar ddatrysiad, ac sy'n tynnu sylw staff at feddwl sy'n canolbwyntio ar ddatrysiad Cyfeirio at ffactorau mewnol ac allanol sy'n ysgogi newid, gan gynnwys partneriaeth Cyfeirio at bwysigrwydd arloesedd o fewn gwelliant parhaus Cyfeirio at y ffordd y mae materion sy'n codi o adroddiadau arolygu yn cael eu defnyddio i gefnogi newid cadarnhaol Amlinellu pwysigrwydd cylch hunan-asesu i gefnogi a rheoli gwelliant parhaus 	406 DD1, DD2, DD3	Dangos gwybodaeth ymgeiswyr am wella gwasanaethau a sut mae rheoli newidiadau yn cael ei ymgorffori yn eu gweithle/lleoliad.

	<p>Mae'r ymgeisydd yn dangos cysyllteddau cadarn rhwng dealltwriaeth o sut mae gwelliant parhaus yn cael ei gefnogi a'i reoli o fewn cyd-destun gweithle/lleoliad, ochr yn ochr â'r manteision, y rhesymu a'r rhesymeg dros gefnogi newid.</p> <p>Mae'r ymgeisydd wedi datblygu ei ddeunyddiau sesiwn hyfforddi mewn fformat TG perthnasol a fyddai'n cynorthwyo wrth ddarparu'r hyfforddiant mewn fformat cyflwyniad – fel cyflwyniad neu gyfres o sleidiau.</p> <p>(Noder, nid oes disgwyl i ymgeiswyr ymgymryd â sesiwn hyfforddi wirioneddol yn seiliedig ar y deunyddiau hyn – mae'r deunyddiau'n cael eu datblygu fel ffordd ryngweithiol a diddorol i ymgeiswyr ddangos eu gwybodaeth am reoli newid a gwelliant parhaus).</p>		
--	---	--	--

Adran 3			
D)	<p>Mae'r ymgeisydd wedi</p> <ul style="list-style-type: none"> dangos dealltwriaeth glir o bwrpas recriwtio a sefydlu seiliedig ar werthoedd. dangos dealltwriaeth o'r hyn sy'n gwneud proses recriwtio neu sefydlu ar sail gwerthoedd, drwy werthuso pa mor dda y mae proses recriwtio a sefydlu y gweithle/lleoliad yn cefnogi (neu ddim yn cefnogi) proses recriwtio a sefydlu ar sail gwerthoedd. Mae'r ymgeisydd wedi dangos dealltwriaeth o'r hyn sy'n gwneud proses recriwtio a sefydlu, neu sy'n methu â gwneud proses recriwtio a sefydlu, yn un sy'n canolbwyntio ar werthoedd ac yn gwneud cysylltiadau clir ag elfennau o'r broses/prosesau presennol. Mae'r ymgeisydd wedi nodi un nodwedd o'r broses recriwtio bresennol byddai'n ei newid. Mae'r ymgeisydd wedi darparu dealltwriaeth glir ar gyfer nodi un nodwedd byddai'n ei newid; mae'r rhesymeg hon yn canolbwyntio ar gefnogi'r gwaith o ddatblygu neu wella prosesau sy'n seiliedig ar werthoedd. Mae'r ymgeisydd wedi nodi un nodwedd o'r broses sefydlu bresennol byddai'n ei newid. Mae'r ymgeisydd wedi darparu dealltwriaeth glir ar gyfer nodi un nodwedd byddai'n ei newid; mae'r rhesymeg hon yn canolbwyntio ar gefnogi'r gwaith o ddatblygu neu wella prosesau sy'n seiliedig ar werthoedd. 	<p>407 DD4</p>	<p>Rôl recriwtio a sefydlu seiliedig ar werthoedd wrth gefnogi sylfaen gwerthoedd.</p>
DD)	<p>Mae'r ymgeisydd wedi darparu ymateb ar gyfer pob un o'r cwestiynau a ofynnwyd gyda chysylltiadau priodol â'r senario a roddwyd, ac</p> <ul style="list-style-type: none"> wedi nodi o leiaf un gwerth craidd ac un ymddygiad arweinyddiaeth y gellir ei ddefnyddio i wella cymhelliant yn y tîm. Mae'r ymgeisydd yn gwneud cysylltiadau cadarn â'r gwerth/oedd a'r ymddygiad/au a nodwyd a'r ffordd y mae'n bosibl defnyddio'r rhain i ategu cymhelliant, ymddiriedaeth a pharch. wedi dangos gwybodaeth am ddamcaniaeth briodol* (er enghraifft deallusrwydd emosiynol, dadansoddi trafodol, rheoli perthynas) a sut mae'r ddamcaniaeth yn ymwneud ag arwain a rheoli sefyllfa tîm heriol. Gwneir cysylltiadau clir rhwng damcaniaeth a sut y caiff hyn ei gymhwyso i gefnogi perthnasoedd cadarnhaol. yn dangos dealltwriaeth o gydraddoldeb, amrywiaeth a phwysigrwydd y Gymraeg yng nghyd-destun sefyllfa tîm. Mae'r ymgeisydd yn defnyddio enghreifftiau penodol o'r senario (e.e. diffyg parch at y Gymraeg, gwahaniaethu posibl yn y tîm) ac yn cydnabod rôl cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant o fewn amgylchedd tîm. 	<p>407 DD1- DD3, DD5- DD6</p>	<p>Ystyried,</p> <ul style="list-style-type: none"> Yr effeithiau y mae cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant yn ei chael ar weithwyr I ddangos dealltwriaeth o sut i gymhwyso rhinweddau arwain Rôl dirprwyo effeithiol mewn amgylchedd tîm

	<ul style="list-style-type: none"> wedi nodi proses i'w defnyddio i reoli dirprwyaeth effeithiol. Mae rhesymeg glir sy'n dangos sut mae tryloywder ac eglurder yn cael eu cyflawni yn ategu ymateb yr ymgeisydd. 		
E)	<p>Mae'r ymgeisydd wedi rhoi ymateb sy'n dangos dealltwriaeth o</p> <ul style="list-style-type: none"> sut y gall ddefnyddio prosesau goruchwyllo ac arfarnu i ymdrin â pherfformiad gwael mewn amgylchedd tîm. sut y gall ddefnyddio o leiaf un elfen fentora, hyfforddiant neu gyfweiliadau cymhellol i gefnogi prosesau goruchwyllo neu arfarnu yn effeithiol. Mae'r ymgeisydd wedi dangos dealltwriaeth o sut y gall defnyddio'r dull hwn gefnogi'r senario. <p>Mae'r ymateb yn dangos cysyllteddau a chysylltiad clir â'r senario, gyda'r ymgeisydd yn amlwg yn ystyried y dulliau hyn o safbwynt arweinydd/rheolwr. Mae'r ymgeisydd yn cydnabod ac yn ystyried effaith ehangach perfformiad gwael (h.y. datblygu gwrthdaro mewnol yn y tîm ehangach) yn rhan o'i ymateb.</p>	407 DD5- DD8	Ystyried y dulliau rheoli sydd ar gael i gefnogi'r broses o ddatblygu tîm

Ar gyfer unrhyw dasg, lle nad yw'r meini prawf marcio/graddio disgwylidig wedi'u bodloni'n llawn, dylid rhoi'r radd 'methu' am y dasg.

Atodiad 2 Ffurflen crynodeb o'r asesiad

Teitl y Cymhwyster:

--

Enw'r ymgeisydd	Rhif yr ymgeisydd
Enw'r aseswr allanol	Dyddiad cyflwyno

Tasg:

Defnyddiwch yr adran isod i gasglu nodiadau o ymateb yr ymgeisydd	
Yn seiliedig ar y dystiolaeth sydd wedi'i darparu, amlinellwch y ffordd y mae/nad yw ymatebion yr ymgeisydd yn bodloni'r meini prawf marcio	
Casgliad am y perfformiad terfynol	
Llofnod yr aseswr/dyddiad	

Atodiad 3 Ffurflen adborth

Teitl / llwybr y cymhwyster:

--

Enw'r ymgeisydd	Rhif yr ymgeisydd
Enw'r aseswr	Dyddiad cyflwyno

Rhif(au) a theitl(au) yr uned

Cyfeirnod y Dystiolaeth	Adborth	Dyddiad targed a chynllun gweithredu ailgyflwyno

Rwy'n cadarnhau bod yr asesiad hwn wedi cael ei gwblhau i'r safon ofynnol a'i fod yn bodloni'r gofynion o ran dilysrwydd, cyfrededd, awthentigedd a digonolrwydd.

Llofnod yr aseswr a'r dyddiad:

Atodiad 4   Datganiad

Datganiad Dilysrwydd

Enw'r ymgeisydd

Rhif yr ymgeisydd

Enw'r ganolfan

Rhif y ganolfan

Ymgeisydd:

Rwy'n cadarnhau mai fy ngwaith i yw'r holl waith a gyflwynwyd, ac fy mod wedi cydnabod yr holl ffynonellau a ddefnyddiwyd gennyf.

Llofnod yr ymgeisydd

Dyddiad

Llofnod yr aseswr mewnol:

Rwy'n cadarnhau y gwnaed yr holl waith o dan amodau a gynlluniwyd i sicrhau dilysrwydd gwaith yr ymgeisydd, ac rwy'n fodlon, hyd eithaf fy ngwybodaeth, mai gwaith yr ymgeisydd yn unig yw'r hyn a gynhyrchwyd.

Llofnod yr aseswr mewnol

Dyddiad

Noder:

Lle nad yw'r ymgeisydd a/neu'r tiwtor yn gallu cadarnhau dilysrwydd, neu lle na fydd wedi gwneud hynny drwy lofnodi'r datganiad hwn, ni fydd y gwaith yn cael ei dderbyn gan City & Guilds. Os bydd unrhyw gwestiwn yn codi ynghylch dilysrwydd, gellir cysylltu â'r tiwtor er mwyn cael cyfiawnhad.